

Nội dung bài viết

1. [Giải VBT Ngữ Văn 9: Lục Vân Tiên gặp nạn \(Trích Truyện Lục Vân Tiên\)](#)

Giải VBT Ngữ Văn 9: Lục Vân Tiên gặp nạn (Trích Truyện Lục Vân Tiên)

1. Qua sự việc Lục Vân Tiên gặp nạn, đoạn thơ đã làm nổi bật sự đối lập của những lực lượng nào và đại diện cho mỗi phía là những nhân vật nào? Thái độ của tác giả ra sao khi thể hiện sự đối lập ấy?

Trả lời:

- Trong đoạn trích có sự đối lập rõ rệt giữa hai phía:

+ cái thiện: Vân Tiên, ông Ngư, giao long dưới sông

+ cái ác: Trịnh Hâm

- Qua đó tác giả thể hiện thái độ lên án phe phái cái ác đồng thời thể hiện niềm tin vào những điều tốt đẹp ở đời.

2. Việc hãm hại Vân Tiên đã được Trịnh Hâm sắp đặt và hành động như thế nào? Vì sao Trịnh Hâm quyết định hại Vân Tiên? Hành động ấy đã thể hiện bản chất gì ở nhân vật Trịnh Hâm?

Trả lời:

- Việc hãm hại Vân Tiên được Trịnh Hâm sắp đặt và hành động khá kĩ lưỡng, chặt chẽ.

+ Thời gian gây tội ác: giữa đêm khuya, khi mọi người đã yên ngủ trên thuyền.

+ Không gian: giữa khoảng trời nước mênh mông (giữa vời “mịt mờ sương bay”).

+ Người bị xô ngã xuống “vời” thì bất ngờ không kêu lên một tiếng. Đến lúc biết không ai còn có thể cứu được Vân hấn mới “giả tiếng kêu trời”, la lối um sùm lên, rồi “lấy lời phôi pha” kể bịa đặt để che lấp tội ác của mình. Kẻ tội phạm, nhờ gian ngoa xảo quyệt đã phủ sạch tay, không mảy may cắn rứt lương tâm.

- Trịnh Hâm quyết hãm hại Vân Tiên vì ganh ghét đố kỵ tài năng của Vân Tiên

- Hành động ấy đã thể hiện bản chất độc ác, bất nhân, bất nghĩa của Trịnh Hâm

3. Phân tích ý nghĩa của chi tiết giao long cứu Vân Tiên đưa vào bãi sông:

Trả lời:

- Chi tiết ấy được tác giả thêm vào tạo nên màu sắc huyền thoại cho truyện thơ: trời đất cũng không thể phụ một con người tốt đẹp như Vân Tiên nên đã để giao long – một loài thủy quái đến cứu Vân Tiên, cái thiện mà Vân Tiên đại diện đã cảm hóa được loài thủy quái vốn đại diện cho cái ác

- Chi tiết ấy cũng làm nổi bật một sự thật cay đắng ở đời: đôi khi con người ta còn ác hơn cả loài lang sói

4. Phân tích hai câu thơ: Hối con vầy lửa.... mụ hơ mặt mày để làm rõ tấm lòng nhân từ của ông Ngự và gia đình.**Trả lời:**

- Mặc dù không quen biết nhưng khi Vân Tiên gặp nạn thì cả một gia đình ông Ngự xúm vào cứu chữa, sẵn sóc:

+ Con thì "vầy lửa", đốt lửa lên, sưởi ấm người chết đuối

+ Hai vợ chồng, người thì "hơ bụng dạ" người thì "hơ mặt mày" cho Vân Tiên:

- "Hối" nghĩa là hối hả, giục giã, cách nói biểu cảm dân dã của người nông dân Nam Bộ. Trong văn cảnh, nó thể hiện sự lo lắng cho tính mệnh người bị nạn, biểu lộ tình thương người bao la của ông Ngự.

→Việc cứu người của gia đình Ngự ông như một lẽ tự nhiên, không chút đắn đo tính toán, đi đâu đó cho thấy lòng nhân từ thương người như thể thương thân đã là bản chất tự nhiên trong những con người ấy

5. Qua những lời của ông Ngự em cảm nhận như thế nào về vẻ đẹp trong quan niệm và cách sống của nhân vật này? Nguyễn Đình Chiểu đã gửi gắm đi đâu gì ở nhân vật ông Ngự?**Trả lời:**

- Vẻ đẹp trong quan niệm và cách sống của nhân vật ông Ngự:

+ Ông Ngự mang trong mình tình nhân ái mệnh mông, coi trọng tình người, cả đời phấn đấu cho lí tưởng nhân nghĩa cao cả:

Ngự rằng: “Lòng lão chẳng mớ,

Dốc lòng nhơn nghĩa há chờ trả ơn.

Nước trong rửa ruột sạch trơn,

Một câu danh lợi chi sồn lòng đây".

+ ở ông Ngự còn chứa đựng một tâm hồn thanh cao. Ông đã chan hòa, gắn bó với thiên nhiên. Sông dài biển rộng, trời cao là môi trường thanh thoi, vui thú của ông. Suốt đêm ngày, năm tháng, ông đã lấy doi, vịnh, chích, đằm, lấy bầu trời, lấy Hàn Giang làm nơi vầy vùng, tìm ngu ồn vui sống. Ông đã lấy gió và trăng, con thuyền và dòng sông làm bầu bạn. Ông đã lấy công việc chài lưới để sống cuộc đời thanh bạch. Ông Ngự là một con người tự do, thoát vòng danh lợi, thích nhàn. Câu thơ vang lên như một tuyên ngôn đẹp về lẽ sống của một nhà nho, một kẻ sĩ chân chính đang sống giữa thời loạn lạc:

Rày doi, mai vịnh vui vầy,

Ngày kia hứng gió đêm này chơi trăng.

(...) Thuyền nan một chiếc ở đời,

Tắm mưa chải gió trong vời Hàn Giang.

- Những đi đâu tác giả đã gửi gắm vào nhân vật ông Ngự: quan niệm và khát vọng về một cuộc sống đẹp, về niềm tin ở cái thiện vẫn tồn tại bền vững nơi những con người lao động bình dị trong dân gian.